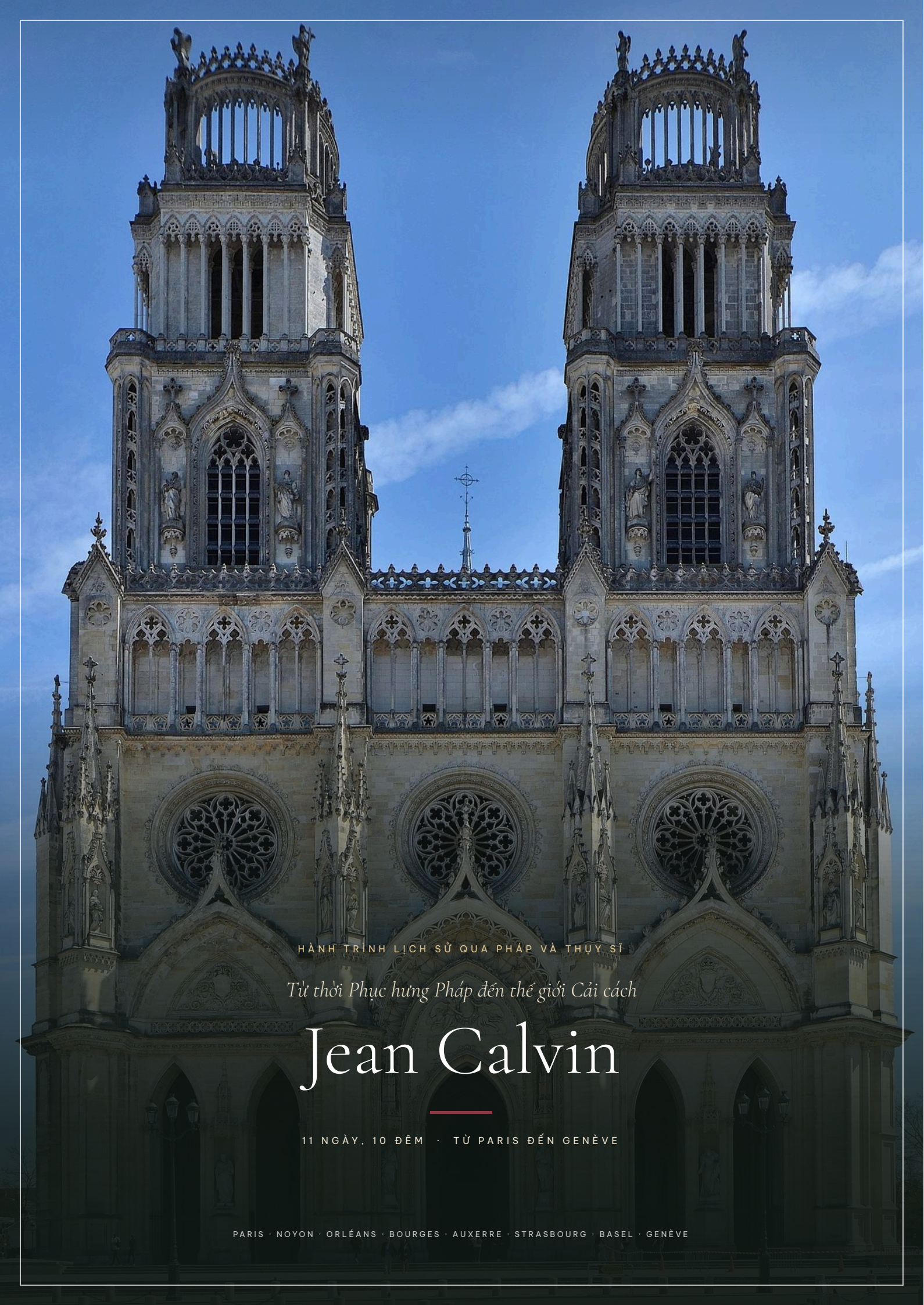

HÀNH TRÌNH LỊCH SỬ QUA PHÁP VÀ THỤY SĨ

Từ thời Phục hưng Pháp đến thế giới Cải cách

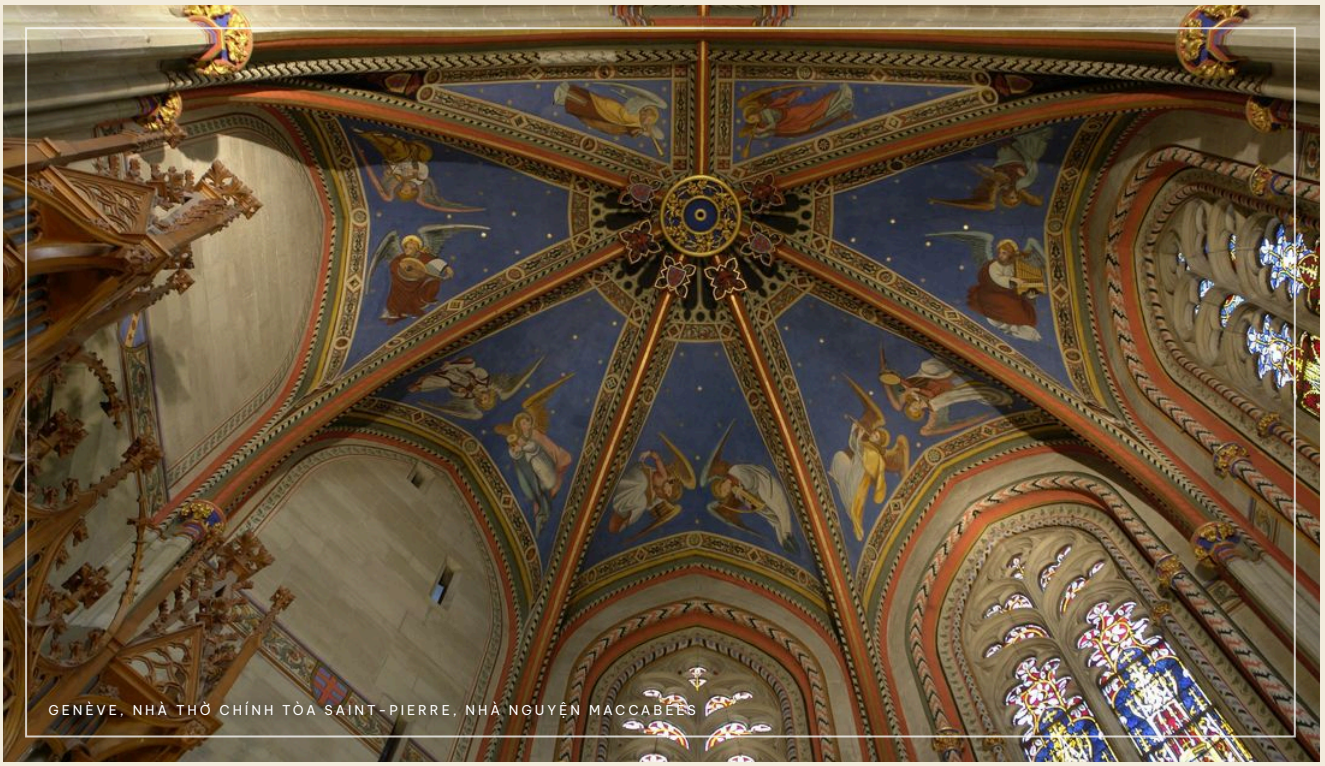
Jean Calvin

11 NGÀY, 10 ĐÊM · TỪ PARIS ĐẾN GENÈVE

PARIS · NOYON · ORLÉANS · BOURGES · AUXERRE · STRASBOURG · BASEL · GENÈVE

Một học giả trẻ *đã thay đổi cuộc Cải cách*

Mười một ngày theo bước một cuộc đời, đúng theo trình tự nó đã diễn ra. Một thành phố giám mục, ba trường đại học, một cuộc lưu vong, một cuốn sách và một thành phố.

GENÈVE, NHÀ THỜ CHÍNH TÒA SAINT-PIERRE, NHÀ NGUYỆN MACCABÉES

Năm 1509, **Jean Calvin** chào đời dưới bóng nhà thờ chính tòa Noyon. Cha ông phục vụ giám mục và hội đồng kinh sĩ, và việc học của con trai được trang trải bằng bổng lộc giáo hội. Hai mươi bảy năm sau, cũng chàng trai ấy xuất bản tại Basel tác phẩm **Institutio**: cuốn sách định hình diện mạo các hội thánh Cải cách và Trưởng Lão, từ Scotland đến New England.

Giữa hai thời điểm ấy là câu chuyện của chuyến đi này: **Khu La-tinh** ở Paris, các trường luật ở **Orléans** và **Bourges**, sự nở rộ của chủ nghĩa nhân văn Phục hưng, một cuộc ra đi vội vã, ba năm quyết định ở **Strasbourg** bên cạnh **Martin Bucer**, và cuối cùng là **Genève**.

Không phải một bài giảng, mà là một chuyến đi cho những tâm hồn ham hiểu biết. Mỗi ngày một điểm đến đặc biệt, có thời gian để ngắm nhìn và trò chuyện: những nhà thờ chính tòa trong ánh sáng đẹp nhất, những thư viện cổ, những bữa ăn đặc sản vùng miền, những buổi tối vang lời thánh vịnh. Khách sạn chọn lọc, xe du lịch riêng và nhịp độ thong thả làm trọn vẹn chuyến đi.

SỢI CHỈ XUYÊN SUỐT

Bốn chương, *một cuộc đời*

Chuyến đi đi theo con đường chính Calvin đã đi qua. Mỗi thành phố mới trả lời câu hỏi mà thành phố trước còn bỏ ngỏ.

NHÀ THỜ CHÍNH TÒA NOYON

Chương I
Tuổi thơ ở Picardie, học hành ở Paris

PARIS · NOYON

Một cậu bé lớn lên trong lòng Giáo hội, và một sinh viên khám phá Erasmus, tiếng Hy Lạp cùng những câu hỏi mới của thời đại.

Chương II
Hình thành một luật gia nhân văn

ORLÉANS · BOURGES · AUXERRE

Luật học, ngữ văn học và nghệ thuật lập luận: những công cụ mà sau này Calvin áp dụng vào thần học.

NHÀ THỜ CHÍNH TÒA BOURGES

NHÀ THỜ CHÍNH TÒA STRASBOURG

Chương III
Lưu vong, tình bạn và một cuốn sách

STRASBOURG · BASEL

Một mục sư tị nạn giữa những người tị nạn, cuốn thánh vịnh Cải cách đầu tiên và các xưởng in ở Basel.

Chương IV
Genève và thế giới Cải cách

GENÈVE

Thành phố đã gọi ông trở lại, học viện ông sáng lập và một di sản vượt qua Đại Tây Dương.

GENÈVE VÀ HỒ LÉMAN

Jean Calvin (1509 – 1564)
BẢO TÀNG CATHARIJNECONVENT, UTRECHT

MỘT CUỘC ĐỜI QUA TÁM MỐC NĂM

Từ Noyon đến Genève

Năm mươi lăm năm đưa một học giả xứ Picardie đến trái tim của thế giới Cải cách.

1509 — CHÀO ĐỜI Ở NOYON
Ngày 10 tháng 7, Jean Calvin chào đời ở Picardie, trong một gia đình phục vụ hội đồng kinh sĩ nhà thờ chính tòa.

≈ 1523 — SINH VIÊN Ở PARIS
Ông học tiếng La-tinh với Mathurin Cordier, rồi vào Collège de Montaigu, nổi tiếng nghiêm khắc.

1528 — LUẬT Ở ORLÉANS VÀ BOURGES
Theo ý cha, ông học luật với Pierre de l'Estoile và Andrea Alciato.

1533 — RỜI PARIS
Sau bài diễn văn Lễ Các Thánh của người bạn Nicolas Cop, Calvin rời thủ đô và ẩn mình.

1536 — TÁC PHẨM INSTITUTIO
Xuất bản tại Basel vào tháng 3. Mùa hè năm ấy, trước lời khẩn khoản của Farel, ông ở lại Genève.

1538 — LƯU VONG Ở STRASBOURG
Bên cạnh Martin Bucer, ông làm mục sư cho hội thánh người tị nạn Pháp; năm 1540 ông kết hôn với Idelette de Bure.

1559 — HỌC VIỆN GENÈVE
Thành lập cùng năm với ấn bản La-tinh cuối cùng của Institutio.

1564 — AN TÁNG Ở GENÈVE
Ông qua đời ngày 27 tháng 5 và theo ý nguyện được chôn trong một ngôi mộ không bia.

LỘ TRÌNH HÀNH TRÌNH

Từ sông Seine *đến bờ hồ Léman*

Tám thành phố, mỗi nơi là một chương trong cuộc đời, tư tưởng và ảnh hưởng của Calvin.

1 Paris — NGÀY 1 – 3

2 Noyon — NGÀY 2

3 Orléans — NGÀY 4

4 Bourges — NGÀY 5

5 Auxerre — NGÀY 6

6 Strasbourg — NGÀY 7 – 8

7 Basel — NGÀY 9

8 Genève — NGÀY 9 – 11

Paris, Orléans và Bourges của chàng sinh viên, Strasbourg và Basel của người lưu vong, Genève của nhà cải cách.

11	2	4–5★	6
NGÀY, 10 ĐÊM	QUỐC GIA	KHÁCH SẠN CHỌN LỌC	TRẢI NGHIỆM VÙNG MIỀN

LỘ TRÌNH

Từ Picardie *đến hồ Léman*

Toàn bộ hành trình bằng xe du lịch riêng. Noyon là chuyến đi về trong ngày từ Paris (nét đứt). Chặng Thụy Sĩ được chốt sau khi xác nhận tại chỗ.

1 **Paris**
NGÀY 1 – 3

2 **Noyon**
NGÀY 2 · ĐI VỀ TRONG NGÀY

3 **Orléans**
NGÀY 4

4 **Bourges**
NGÀY 5

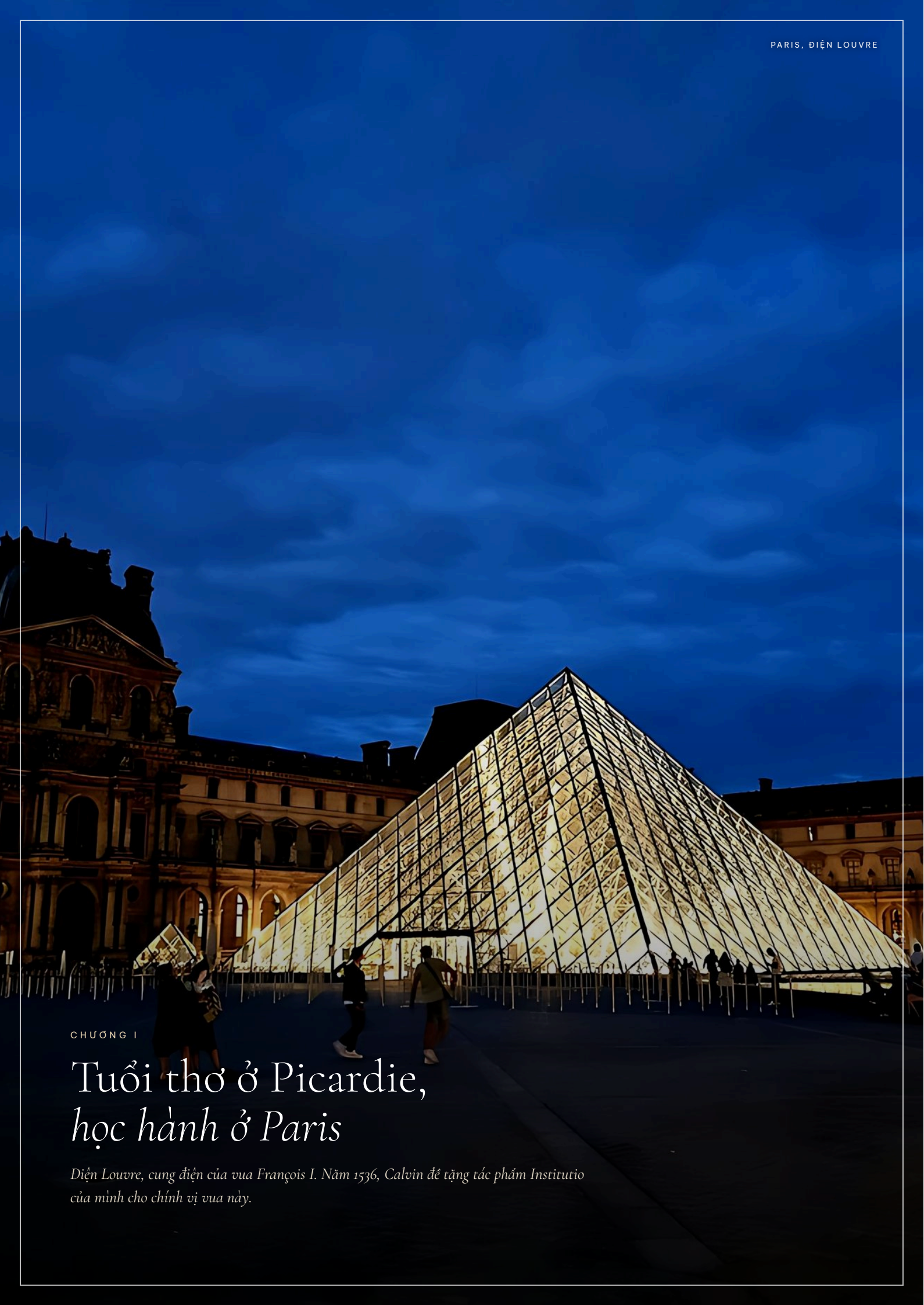
5 **Auxerre**
NGÀY 6

6 **Langres**
NGÀY 7 · DỪNG ĂN TRƯA

7 **Strasbourg**
NGÀY 7 – 8

8 **Basel**
NGÀY 9

9 **Genève**
NGÀY 9 – 11

PARIS, ĐIỆN LOUVRE

CHƯƠNG I

Tuổi thơ ở Picardie, *học hành ở Paris*

Điện Louvre, cung điện của vua François I. Năm 1536, Calvin đề tặng tác phẩm Institutio của mình cho chính vị vua này.

NGÀY 1 · PARIS

Thế giới nơi *Calvin chào đời*

BUỔI SÁNG	BUỔI CHIỀU	BUỔI TỐI
Đến sân bay Paris-Charles de Gaulle *trưởng đoàn đón đoàn*	Xe riêng về khách sạn (khoảng 1 giờ) *nhận phòng, nghỉ ngơi*	Bữa tối chào mừng *nghỉ đêm tại Paris*

BẠN CÓ BIẾT?

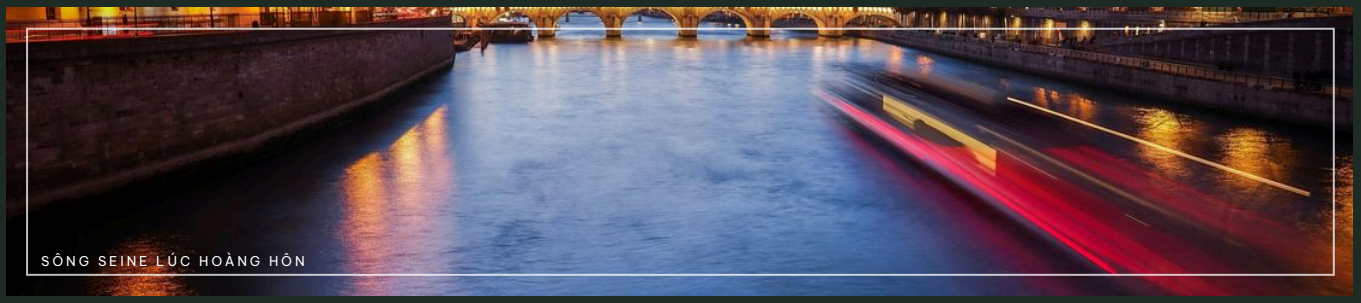
1515

Sáu năm sau khi Calvin chào đời, François I lên ngôi. Về sau Calvin để tặng ông tác phẩm Institutio.

Chuyến đi bắt đầu trong nước Pháp thời Phục hưng.

Trưởng đoàn đón đoàn tại sân bay và xe đưa quý khách vào trung tâm **Paris**. Buổi chiều tự do để nghỉ ngơi sau chuyến bay.

Trong **bữa tối chào mừng**, chúng tôi phác họa bối cảnh của chuyến đi: nước Pháp của vua **François I**, sự phát triển của nghề in, sự tái khám phá tiếng Hy Lạp và một Giáo hội hùng mạnh nhưng đang bị thách thức. Đó là thế giới nơi Jean Calvin trẻ tuổi bước những bước đầu đời.

SÔNG SEINE LÚC HOÀNG HÔN

CUNG THÁNH NHÀ THỜ CHÍNH TÒA NOYON

NGÀY 2 · NOYON

Noyon, *nơi mọi thứ bắt đầu*

BUỔI SÁNG	BUỔI CHIỀU	BUỔI TỐI
Đi Noyon (khoảng 1 giờ 45)	Ăn trưa kiểu Picardie	Về Paris (khoảng 1 giờ 45)
nhà thờ chính tòa Đức Bà, Hướng dẫn viên nói tiếng Việt	*Bảo tàng Jean Calvin (tùy ngày mở cửa)*	*nghỉ đêm tại Paris*

Một thành phố giám mục, một cậu bé lớn lên trong Giáo hội.

Jean Calvin chào đời tại đây ngày **10 tháng 7 năm 1509**. Cha ông là Gérard phục vụ giám mục và **hội đồng kinh sĩ**; năm mười hai tuổi, cậu bé nhận bổng lộc đầu tiên. **Nhà thờ chính tòa Đức Bà** theo phong cách Gothic sơ kỳ, khởi công khoảng năm 1150, là khung cảnh tuổi thơ của ông.

Sau **bữa trưa kiểu Picardie** với sản vật địa phương, chúng ta thăm **Bảo tàng Jean Calvin**, được dựng lại sau Thế chiến thứ nhất trên nền ngôi nhà nơi ông sinh ra, lưu giữ các ấn bản, tài liệu và chân dung từ thế kỷ của nhà cải cách.

BẠN CÓ BIẾT?

768

Rất lâu trước Calvin, năm 768, Noyon đã chứng kiến lễ đăng quang của Charlemagne làm vua người Frank.

PHÒNG ĐỌC CỦA THƯ VIỆN SAINTE-GENEVIÈVE

NGÀY 3 · PARIS

Chủ nghĩa nhân văn, học thuật *và tranh luận tôn giáo*

BUỔI SÁNG
Khu La-tinh và các trường cổ
Hướng dẫn viên nói tiếng Việt

BUỔI CHIỀU
Điện Louvre: các bộ sưu tập Phục hưng
tham quan có hướng dẫn

BUỔI TỐI
Buổi tối tự do
nghỉ đêm tại Paris

Những con phố nơi một sinh viên gặp những câu hỏi mới.

Khoảng năm 1523, cậu bé từ Noyon đến **Khu La-tinh**. Cậu học tiếng La-tinh với **Mathurin Cordier** và vào **Collège de Montaigu** khắc nghiệt, nơi Erasmus từng theo học. Ngày nay trên nền đất ấy là **thư viện Sainte-Geneviève**, với một trong những phòng đọc đẹp nhất Paris.

Qua **Saint-Germain-des-Prés**, buổi chiều chúng ta đến **điện Louvre**: tham quan có hướng dẫn về thời Phục hưng và thời đại François I, nghề in và những nhà nhân văn mà Calvin từng đọc.

BẠN CÓ BIẾT?

1533

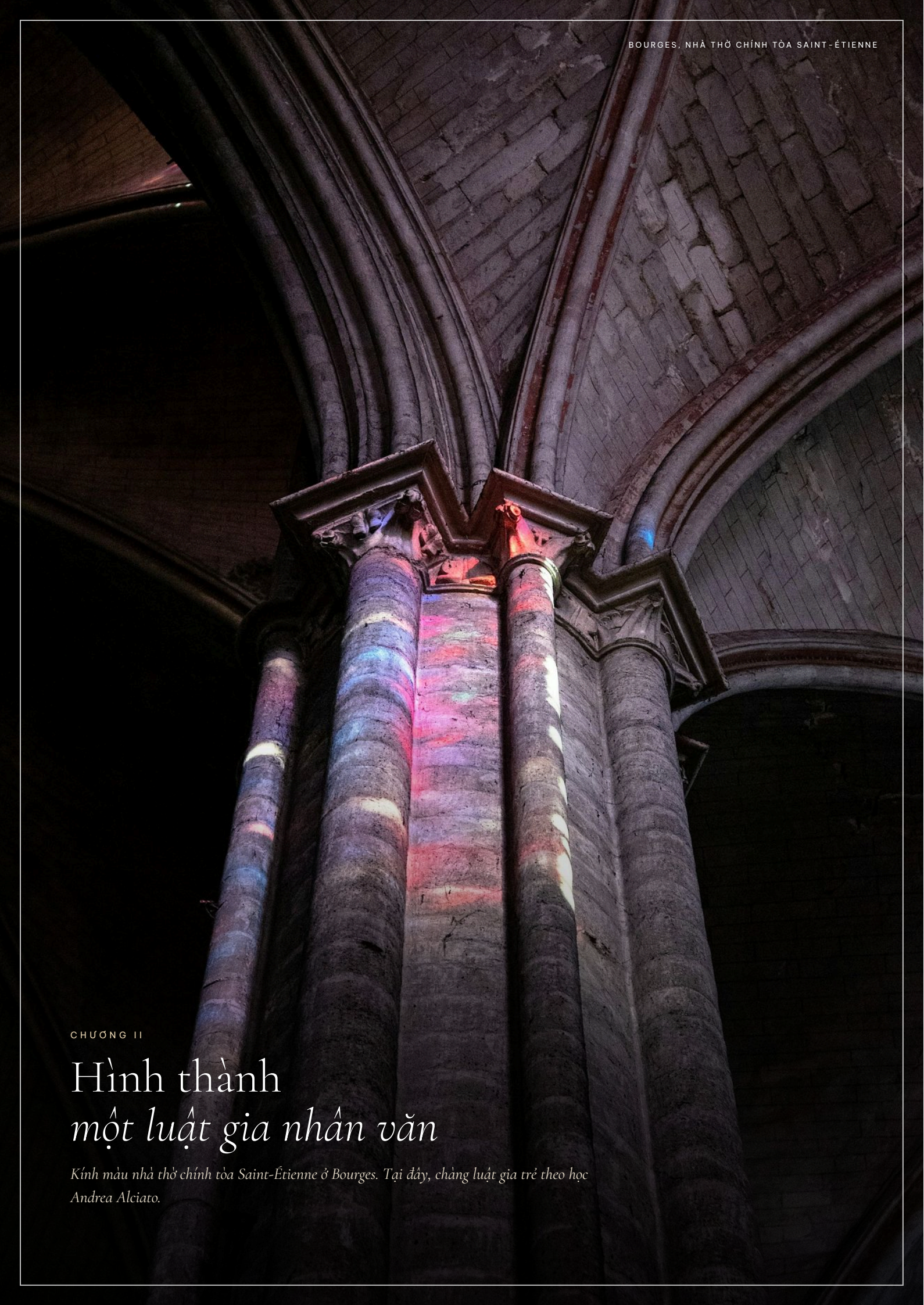
Ngày 1 tháng 11, Nicolas Cop, bạn của Calvin, đọc diễn văn hiệu trưởng ủng hộ cải cách. Cả hai phải rời Paris.

NHÀ THỜ SAINT-GERMAIN-DES-PRÉS

MỘT HÀNH LANG CÓ TRANH TRẦN Ở ĐIỆN LOUVRE

BOURGES, NHÀ THỜ CHÍNH TÒA SAINT-ÉTIENNE

CHƯƠNG II

Hình thành *một luật gia nhân văn*

Kính màu nhà thờ chính tòa Saint-Étienne ở Bourges. Tại đây, chàng luật gia trẻ theo học Andrea Alciato.

MÁI VÒM NHÀ THỜ CHÍNH TÒA SAINTE-CROIX Ở ORLÉANS

ORLÉANS, DINH THỰ HÔTEL GROSLOT

NGÀY 4 · ORLÉANS

Orléans, *trường học của một luật gia*

BUỔI SÁNG	Đi Orléans (khoảng 1 giờ 50) *nhà thờ chính tòa Sainte-Croix, Hướng dẫn viên nói tiếng Việt*
BUỔI CHIỀU	Salle des Thèses (theo yêu cầu) *Hôtel Groslot*
BUỔI TỐI	Ăn tối ở phố cổ *nghỉ đêm tại Orléans*

Việc học luật, bắt đầu theo ý muốn của người cha.

Năm 1528, Gérard Cauvin gửi con trai đến trường luật Orléans, khi ấy danh tiếng nhất nước Pháp, để học **luật** với **Pierre de l'Estoile**. Calvin đỗ bằng cử nhân luật tại đây. **Salle des Thèses**, thư viện đại học thế kỷ XV, là tòa nhà đại học duy nhất còn lại.

Nhà thờ chính tòa Sainte-Croix, bị tàn phá trong các cuộc chiến tranh tôn giáo rồi được xây lại theo lối Gothic, ngự trị cả thành phố. **Hôtel Groslot** thời Phục hưng, nơi vua trẻ François II băng hà năm 1560, khép lại một ngày.

BẠN CÓ BIẾT?

1429

Một thế kỷ trước Calvin, Jeanne d'Arc giải phóng Orléans khỏi vòng vây. Thành phố vẫn tôn vinh bà vào tháng 5 hằng năm.

BOURGES · NHÀ THỜ CHÍNH TÒA SAINT-ÉTIENNE

NGÀY 5 · BOURGES

Bourges, *luật học và chủ nghĩa nhân văn*

BUỔI SÁNG

Đi Bourges (khoảng 1 giờ 40)

nhà thờ chính tòa Saint-Étienne, Hướng dẫn viên nói tiếng Việt

BUỔI CHIỀU

Dinh Jacques-Cœur

thời gian tự do ở phố cổ

BUỔI TỐI

Ăn tối kiểu vùng Berry

nghỉ đêm tại Bourges

Nơi tiếng Hy Lạp mở cánh cửa vào Kinh Thánh.

Năm 1529, Calvin theo luật gia người Ý **Andrea Alciato** đến Bourges. Tại đây ông còn học **tiếng Hy Lạp** với **Melchior Wolmar**, một nhà nhân văn người Đức đã đọc các trước tác của Luther. Nhờ vậy ông có thể nghiên cứu Tân Ước bằng nguyên văn.

Nhà thờ chính tòa Saint-Étienne, di sản thế giới UNESCO, choáng ngợp với năm gian giữa và những ô kính màu. **Dinh Jacques-Cœur** gợi nhớ vị thương gia từng gánh vác ngân khố hoàng gia. Buổi tối là các đặc sản vùng **Berry**, cùng rượu vang Sancerre hoặc Menetou-Salon.

BẠN CÓ BIẾT?

Wolmar

Melchior Wolmar cũng là thầy của Théodore de Bèze thời trẻ, người về sau kế nhiệm Calvin ở Genève.

NHỮNG NGÔI NHÀ KHUNG GỖ Ở BOURGES

NĂM GIAN GIỮA

NGÀY 6 · AUXERRE

Auxerre, *Giáo hội Trung cổ mà Calvin thừa hưởng*

BUỔI SÁNG	BUỔI CHIỀU	BUỔI TỐI
Đi Auxerre (khoảng 2 giờ) *ăn trưa bên sông Yonne*	Tu viện Saint-Germain và hầm mộ (nếu có thể) *Hướng dẫn viên nói tiếng Việt*	Thưởng thức rượu vang Chablis (tùy chọn) *nghỉ đêm tại Auxerre*

Một ngày để hiểu bối cảnh: một nghìn năm Kitô giáo ở Bourgogne.

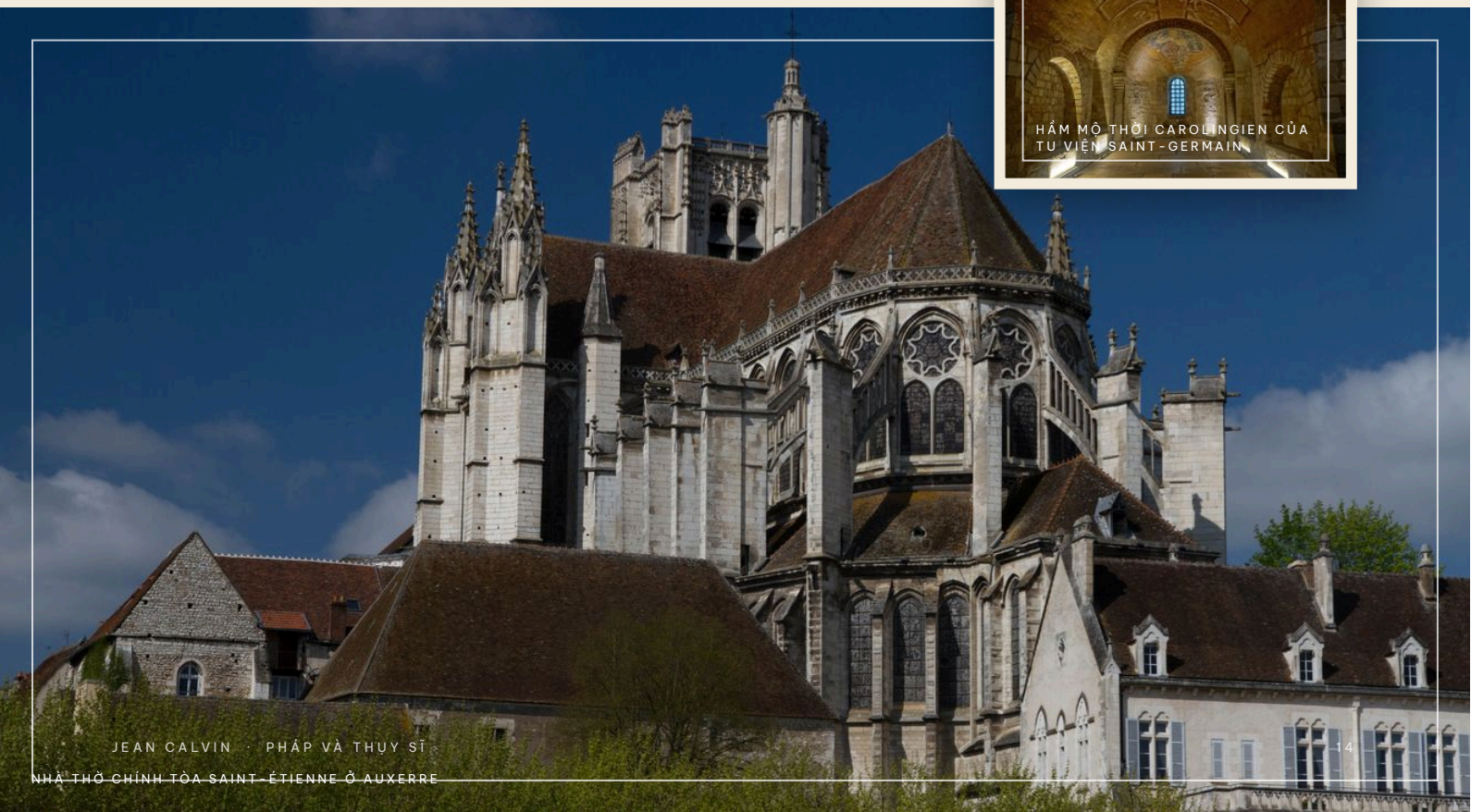
Không có ghi chép nào về việc Calvin lưu trú ở Auxerre. Thành phố có trong chương trình vì một lý do khác: để cho thấy đức tin, nghệ thuật và thể chế của **Giáo hội Trung cổ** mà các nhà cải cách thừa hưởng và đặt lại vấn đề.

Hầm mộ của **tu viện Saint-Germain** còn giữ các bích họa thời Carolingien từ thế kỷ IX, được xem là thuộc hàng cổ nhất nước Pháp. Trên dòng Yonne, **nhà thờ chính tòa Saint-Étienne** rực rỡ với kính màu thế kỷ XIII. Ai muốn có thể thăm một trang trại rượu vang ở **Chablis**, cách hai mươi phút đi xe.

BẠN CÓ BIẾT?

khoảng 850

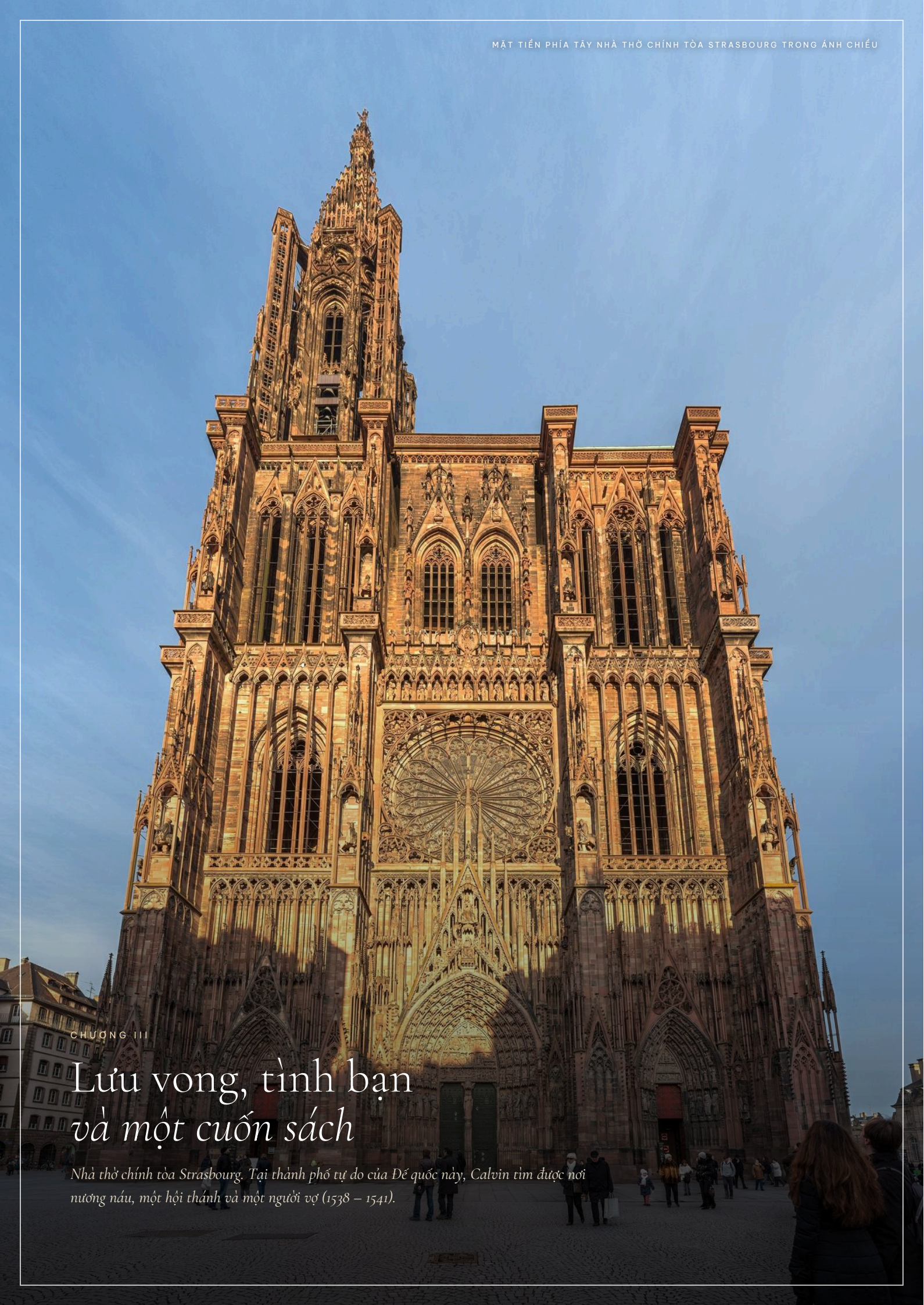
Thời kỳ các bích họa trong hầm mộ Saint-Germain ra đời. Chúng mô tả cuộc tử đạo của thánh Stêphanô.

HẦM MỘ THỜI CAROLINGIEN CỦA TU VIỆN SAINT-GERMAIN

NHÀ THỜ CHÍNH TÒA SAINT-ÉTIENNE Ở AUXERRE

MẶT TIỀN PHÍA TÂY NHÀ THỜ CHÍNH TÒA STRASBOURG TRONG ÁNH CHIỀU

CHƯƠNG III

Lưu vong, tình bạn *và một cuốn sách*

Nhà thờ chính tòa Strasbourg. Tại thành phố tự do của Đế quốc này, Calvin tìm được nơi nương náu, một hội thánh và một người vợ (1538 – 1541).

STRASBOURG, NHÀ KAMMERZELL VÀ NHÀ THỜ CHÍNH TÒA

NGÀY 7 · LANGRES VÀ STRASBOURG

Về phía đông, *con đường lưu vong*

BUỔI SÁNG	BUỔI CHIỀU	BUỔI TỐI
Đi Langres (khoảng 2 giờ 30) *dạo trên tường thành Phục hưng*	Sau bữa trưa đi Strasbourg (khoảng 3 giờ 45)	Đến nơi vào buổi tối *nghỉ đêm tại Strasbourg*

BẠN CÓ BIẾT?

1538

Bị trục xuất khỏi Genève vào tháng 4, Calvin mơ một cuộc sống học giả ở Basel. Nhưng Martin Bucer tha thiết gọi ông đến Strasbourg.

Một ngày di chuyển dài, vì thế được thiết kế nhẹ nhàng.

Chặng đường dài duy nhất của chuyến đi. Tại **Langres**, thành phố pháo đài trên đồi, chúng ta dừng chân buổi trưa để dạo bộ và dùng bữa thong thả.

Đoàn đến **Strasbourg** trước bữa tối; đây là thành phố tự do của Đế quốc đã đón Calvin năm 1538 sau khi ông bị trục xuất khỏi Genève. Một buổi tối yên tĩnh.

STRASBOURG, KHU LA PETITE FRANCE

STRASBOURG, NHÀ THỜ SAINT-THOMAS

NGÀY 8 · STRASBOURG

Strasbourg, *mục sư, giảng viên và người chồng*

BUỔI SÁNG

Nhà thờ Saint-Thomas, Martin Bucer và hội thánh Pháp

Hướng dẫn viên nói tiếng Việt

BUỔI CHIỀU

La Petite France

buổi nói chuyện chuyên đề về công trình của Calvin

BUỔI TỐI

Buổi tối hát thánh vịnh (tùy chọn)

nghỉ đêm tại Strasbourg

Ba năm biến Calvin thành một mục sư.

Tại Strasbourg, Calvin phục vụ **hội thánh người tị nạn Pháp**, giảng dạy tại trường mới của Johannes Sturm và học từ **Martin Bucer** cách một thành phố cải cách xây dựng hội thánh của mình. Tại **nhà thờ Saint-Thomas**, nhà thờ của Bucer, chúng ta nhớ lại tình bạn của hai người.

Năm 1539, cùng với ấn bản Institutio được hiệu đính, ông xuất bản một tập nhỏ đầu tiên các **thánh vịnh phổ vần** cho hội thánh mình. Tùy chọn, chúng tôi tổ chức một buổi tối để những thánh vịnh ấy vang lên lần nữa *(theo yêu cầu)*.

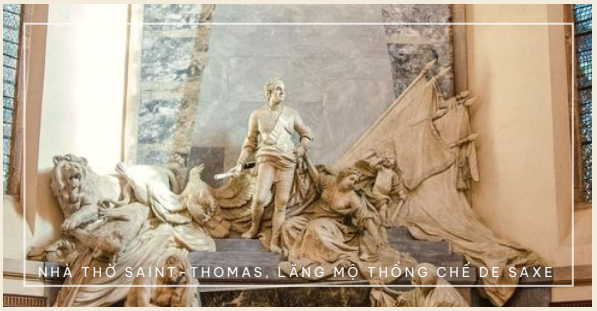
BẠN CÓ BIẾT?

1540

Tại Strasbourg, Calvin kết hôn với Idelette de Bure, góa phụ của một người tị nạn mà ông đã đưa đến với đức tin Cải cách.

BÊN TRONG NHÀ THỜ SAINT-THOMAS

NHÀ THỜ SAINT-THOMAS, LĂNG MỘ THỐNG CHẾ DE SAXE

NHÀ THỜ LỚN BASEL

HÀNH LANG TU VIỆN CỦA NHÀ THỜ LỚN BASEL

NGÀY 9 · BASEL VÀ GENÈVE

Basel, *cuốn sách đã thay đổi lịch sử tôn giáo*

BUỔI SÁNG	Đi Basel (khoảng 1 giờ 50) *nhà thờ lớn và mộ Erasmus, Hướng dẫn viên nói tiếng Việt*
BUỔI CHIỀU	Đi Genève (khoảng 3 giờ 15)
BUỔI TỐI	Đến Genève *nghỉ đêm tại Genève*

Thành phố của các nhà in, và tác phẩm Institutio năm 1536.

Năm 1535, Calvin lánh đến **Basel**. Tháng 3 năm 1536, hai nhà in **Thomas Platter** và **Balthasar Lasius** xuất bản ấn bản La-tinh đầu tiên của tác phẩm **Institutio**, kèm thư đề tặng vua François I.

Trong **nhà thờ lớn** bằng sa thạch đỏ là nơi an nghỉ của **Erasmus**, người qua đời ở Basel cùng năm ấy. Sau khi dạo dọc sông Rhine và dùng bữa trưa, xe đưa đoàn đến **Genève** (*chặng Thụy Sĩ được chốt sau khi xác nhận tại chỗ*).

BẠN CÓ BIẾT?

1536

Tháng 7 năm Institutio ra đời, Erasmus qua đời. Hai thế hệ nhân văn giao nhau trong một thành phố.

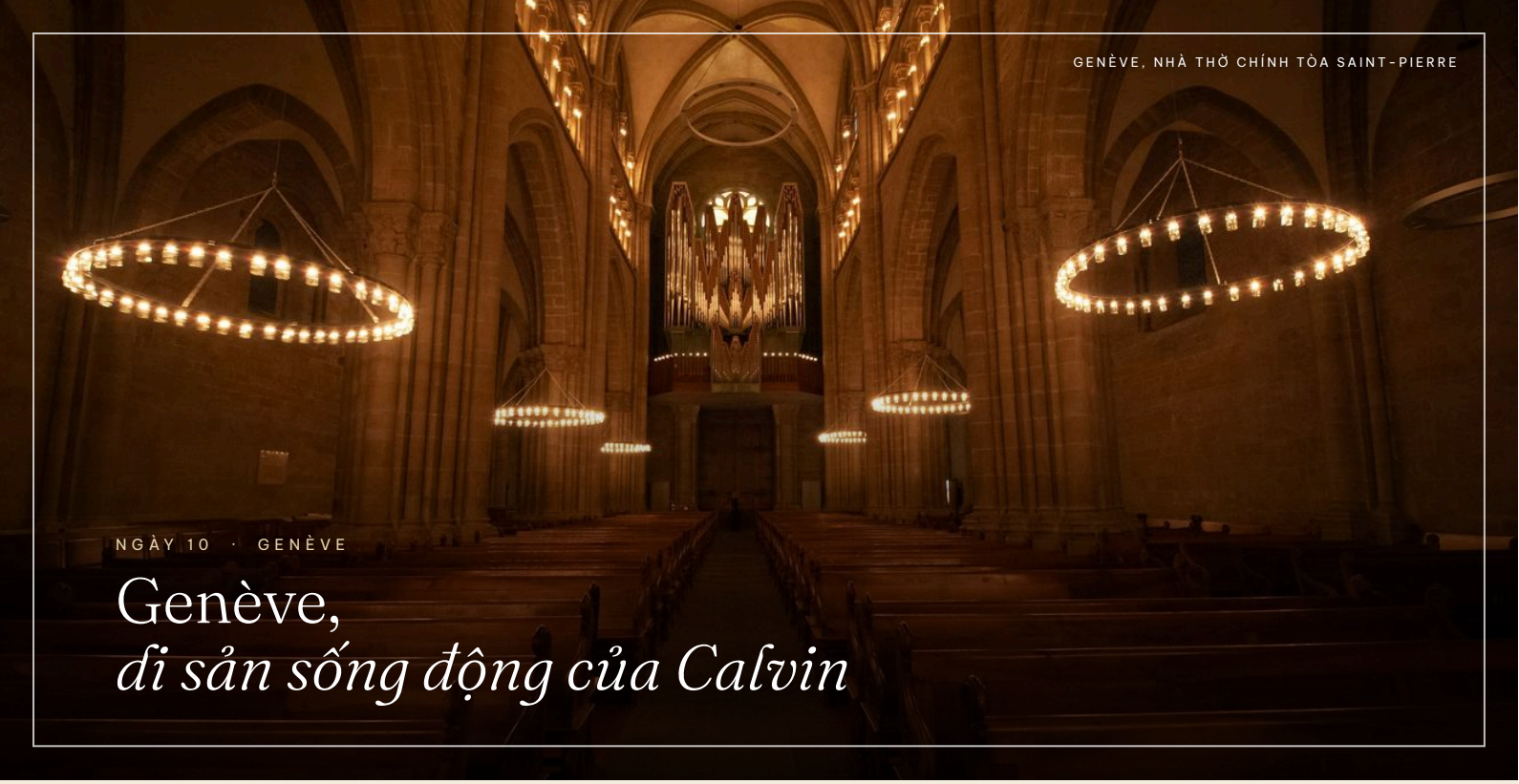

GENÈVE, ĐÀI PHUN NƯỚC JET D'EAU VÀ TÀU HƠI NƯỚC THỜI BELLE ÉPOQUE

CHƯƠNG IV

Genève và *thế giới Cải cách*

Genève và hồ Léman. Tại đây Calvin giảng đạo, giảng dạy và xây dựng hội thánh; ảnh hưởng của ông lan đến Scotland, Hà Lan và Bắc Mỹ.

GENÈVE, NHÀ THỜ CHÍNH TÒA SAINT-PIERRE

NGÀY 10 · GENÈVE

Genève, *di sản sống động của Calvin*

BUỔI SÁNG	BUỔI CHIỀU	BUỔI TỐI
Nhà thờ chính tòa Saint-Pierre và Auditoire de Calvin *Hướng dẫn viên nói tiếng Việt*	Bảo tàng Quốc tế về Cải cách *Tượng đài Cải cách*	Bữa tối chia tay *nghỉ đêm tại Genève*

Thành phố nơi một học giả trở thành nhà cải cách.

Ngày **21 tháng 5 năm 1536**, Genève quyết định theo cuộc Cải cách. Mùa hè năm ấy, **Guillaume Farel** giữ chân Calvin khi ông đi ngang qua. Được gọi về năm 1541 sau thời gian lưu vong, Calvin giảng đạo tại **nhà thờ chính tòa Saint-Pierre** cho đến khi qua đời và giảng dạy tại **Auditoire de Calvin**, nơi về sau John Knox giảng cho những người tị nạn Anh.

Bảo tàng Quốc tế về Cải cách nằm đúng nơi quyết định ấy được đưa ra. **Tượng đài Cải cách** trong công viên Bastions tôn vinh Farel, Calvin, Bèze và Knox. Một **bữa tối chia tay** khép lại chuyến đi.

BẠN CÓ BIẾT?

1559

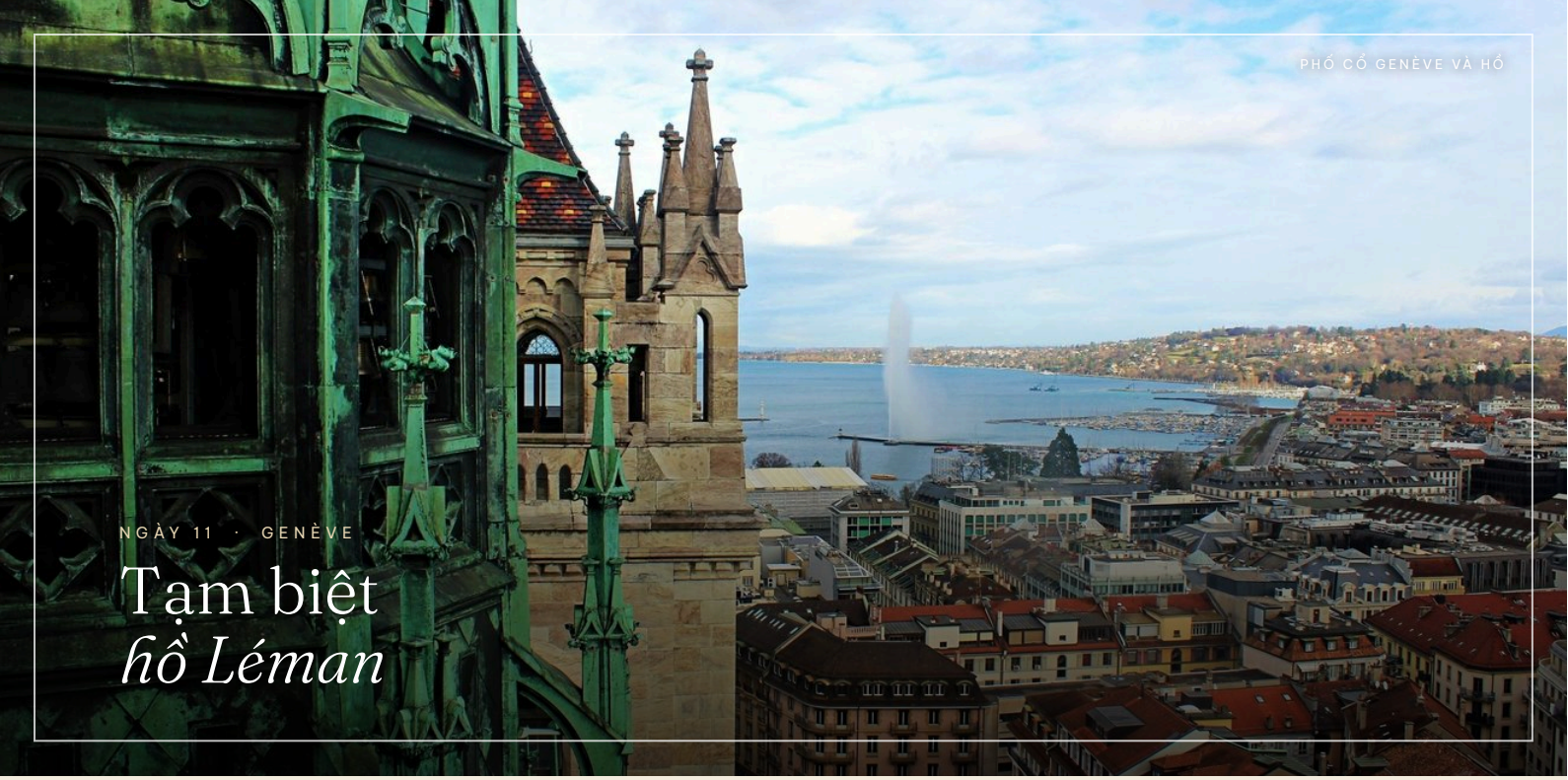
Calvin sáng lập Học viện Genève, tiền thân của trường đại học ngày nay, nơi đào tạo sinh viên đến từ khắp châu Âu.

BỤC GIẢNG CỦA NHÀ THỜ CHÍNH TÒA SAINT-PIERRE

TƯỢNG ĐÀI CẢI CÁCH

NGÀY 11 · GENÈVE

Tạm biệt *hồ Léman*

BUỔI SÁNG	BUỔI CHIỀU	BUỔI TỐI
Thời gian tự do tùy giờ bay	Xe đưa ra sân bay Genève	Chuyến bay về (nếu cần, nối chuyến qua Paris-Charles de Gaulle)

Khởi hành.

Tùy giờ bay, quý khách dạo bước lần cuối trong **phố cổ** hoặc dọc bờ hồ, sau đó xe riêng đưa ra **sân bay Genève**.

LỜI KẾT

Một cuộc đời *đọc tại chỗ*

Hiếm có cuộc đời nào có thể theo bước gần đến thế. Trong mười một ngày, đoàn tận mắt thấy nhà thờ chính tòa thời thơ ấu của ông, những thư viện thời trai trẻ, các trường luật, những thành phố lưu vong và bục giảng của những năm chín chắn.

Dù quý khách thuộc truyền thống đức tin nào, chuyến đi này cho thấy rõ ý tưởng lên đường ra sao: qua thầy và bạn, qua nhà in và thành phố, và qua một học giả đã quyết định viết **cho người khác**.

ĐIỂM NHẤN CỦA CHUYẾN ĐI

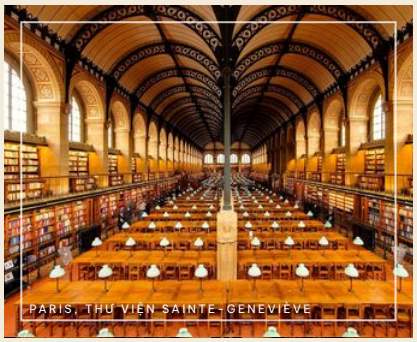
Sáu lý do *để theo bước Calvin*

Những nơi lịch sử không chỉ là câu chuyện, mà hiện ra ngay trước mắt quý khách.

NHÀ THỜ CHÍNH TÒA NOYON

01
Quê hương của Calvin
NOYON

Nhà thờ chính tòa thời thơ ấu và bảo tàng về cuộc đời cùng thời đại của ông.

PARIS, THƯ VIỆN SAINTE-GENEVIÈVE

02
Khu La-tinh
PARIS

Các trường của chàng sinh viên trẻ và chuyến thăm điện Louvre về thời Phục hưng.

NHÀ THỜ CHÍNH TÒA BOURGES

03
Nhà thờ chính tòa UNESCO
BOURGES

Nhà thờ chính tòa Saint-Étienne, trong thành phố nơi Calvin học tiếng Hy Lạp và luật.

STRASBOURG, NHÀ THỜ SAINT-THOMAS

04
Thành phố của Bucer
STRASBOURG

Nhà thờ Saint-Thomas và hội thánh tị nạn nơi Calvin trở thành mục sư.

NHÀ THỜ LỚN BASEL

05
Tác phẩm Institutio 1536
BASEL

Thành phố của các nhà in, với mộ Erasmus trong nhà thờ lớn.

GENÈVE, GIẢNG ĐƯỜNG AUDITOIRE DE CALVIN

06
Saint-Pierre và Auditoire
GENÈVE

Bục giảng, giảng đường và Bảo tàng Cải cách.

Góc nhìn của học giả, *niềm vui của lữ khách*

Các trải nghiệm vùng miền được chọn vì giá trị riêng và không được giới thiệu như một phần của lịch sử Cải cách.

TRẢI NGHIỆM VĂN HÓA

- **Ẩm thực Picardie**: bữa trưa với đặc sản vùng ở Noyon.
- **Điện Louvre thời Phục hưng**: tham quan có hướng dẫn về thời đại François I.
- **Bữa tối kiểu Berry**: ở Bourges, cùng rượu vang Sancerre và Menetou-Salon.
- **Chablis**: thăm một trang trại rượu vang gần Auxerre và thưởng thức *(tùy chọn, nếu có thể)*.
- **Hát thánh vịnh Cải cách**: buổi hòa nhạc riêng ở Strasbourg *(theo yêu cầu)*.
- **Nghề in và sách in sơ kỳ**: tại Basel, thành phố của tác phẩm Institutio 1536.
- **Bữa tối Thụy Sĩ**: buổi tối chia tay ở Genève.

CHUYẾN ĐI DÀNH CHO AI?

Được thiết kế cho các chuyên gia du lịch có khách hàng như:

- các đoàn từ hội thánh Cải cách, Trưởng Lão và Tin Lành;
- du khách quan tâm đến di sản Tin Lành và người yêu lịch sử Cơ Đốc;
- các trường thần học, hội cựu sinh viên và chương trình giáo dục người lớn;
- du khách văn hóa say mê thời Phục hưng và lịch sử tư tưởng;
- du khách có nguồn gốc từ các hội thánh Cải cách Pháp hoặc Thụy Sĩ *(không bao gồm nghiên cứu gia phả)*.

Chương trình mang tính lịch sử và văn hóa. Với các đoàn hội thánh, theo yêu cầu có thể sắp xếp một buổi thờ phượng hoặc gặp gỡ một hội thánh địa phương.

Một tiêu chuẩn duy nhất, *luôn ở mức cao nhất*

Mỗi chuyến khởi hành đều theo cùng một tiêu chuẩn cao cấp, với khách sạn 4 và 5 sao chọn lọc.

TÓM TẮT

- **Thời gian:** 11 ngày, 10 đêm.
- **Đến:** Paris-Charles de Gaulle. **Về:** sân bay Genève.
- **Quốc gia:** Pháp, Thụy Sĩ.
- **Lưu trú:** Paris (3), Orléans, Bourges, Auxerre, Strasbourg (2), Genève (2).
- **Di chuyển:** xe du lịch riêng trong suốt hành trình.
- **Đồng hành:** trưởng đoàn nói tiếng Việt, hướng dẫn viên địa phương chuyên sâu.
- **Quy mô đoàn:** 15 – 35 người.
- **Thời điểm lý tưởng:** tháng 4 – 6, tháng 9 – 10.

Tiêu chuẩn của chúng tôi

Một chuyến đi cao cấp từ đầu đến cuối: khách sạn 4 và 5 sao chọn lọc, vị trí trung tâm nhất có thể, xe du lịch riêng, trưởng đoàn nói tiếng Việt từ lúc đến đến lúc về, hướng dẫn viên địa phương chuyên sâu và những bữa ăn vùng miền được chọn kỹ.

BAO GỒM

- Khách sạn cao cấp 4 và 5 sao chọn lọc.
- Di chuyển như ghi trong chương trình.
- Trưởng đoàn chuyên nghiệp trong suốt hành trình.
- Tham quan có hướng dẫn theo chương trình chính thức.
- Các bữa ăn như đã nêu, gồm bữa tối chào mừng và bữa tối chia tay.
- Vé vào cửa và trải nghiệm theo báo giá chính thức.

TRẢI NGHIỆM TÙY CHỌN

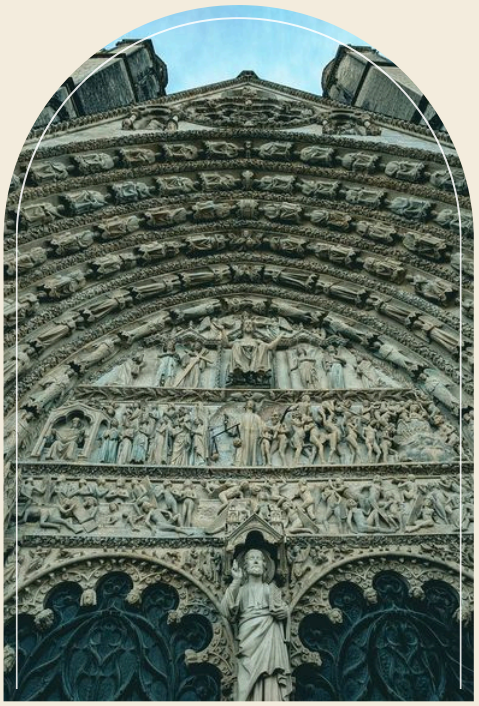
- Thăm trang trại rượu vang ở Chablis và thưởng thức.
- Buổi hòa nhạc riêng hát thánh vịnh Cải cách ở Strasbourg.
- Buổi nói chuyện chuyên đề ở Genève hoặc gặp gỡ một hội thánh Cải cách địa phương.
- Du thuyền trên hồ Léman.
- Thêm một đêm ở Paris hoặc Genève.

Chương trình mang tính tham khảo. Các chuyến thăm, buổi hòa nhạc riêng và buổi thưởng thức tùy thuộc tình trạng còn chỗ và xác nhận khi đặt.

THÔNG TIN THỰC TẾ

Thoải mái *trên hành trình*

> *Nhịp độ cân bằng: buổi sáng một điểm tham quan chính, buổi chiều một điểm thứ hai, và có thời gian để nghỉ ngơi.*

CỔNG PHÍA TÂY NHÀ THỜ CHÍNH TÒA BOURGES

NHỊP ĐỘ
Vừa phải. Hầu hết các ngày, thời gian đi xe dưới 2 giờ; có một ngày di chuyển dài với điểm dừng ăn trưa (ngày 7) và chiều ngày 9 là chặng Basel–Genève.

CẦU THANG VÀ KHẢ NĂNG TIẾP CẬN
Hầm mộ, tòa nhà đại học cổ và tháp nhà thờ có cầu thang. Vui lòng báo khi đặt chỗ nếu quý khách cần hỗ trợ đi lại.

VỀ
Ngày 11 từ sân bay Genève. Có thể nối chuyến qua Paris-Charles de Gaulle.

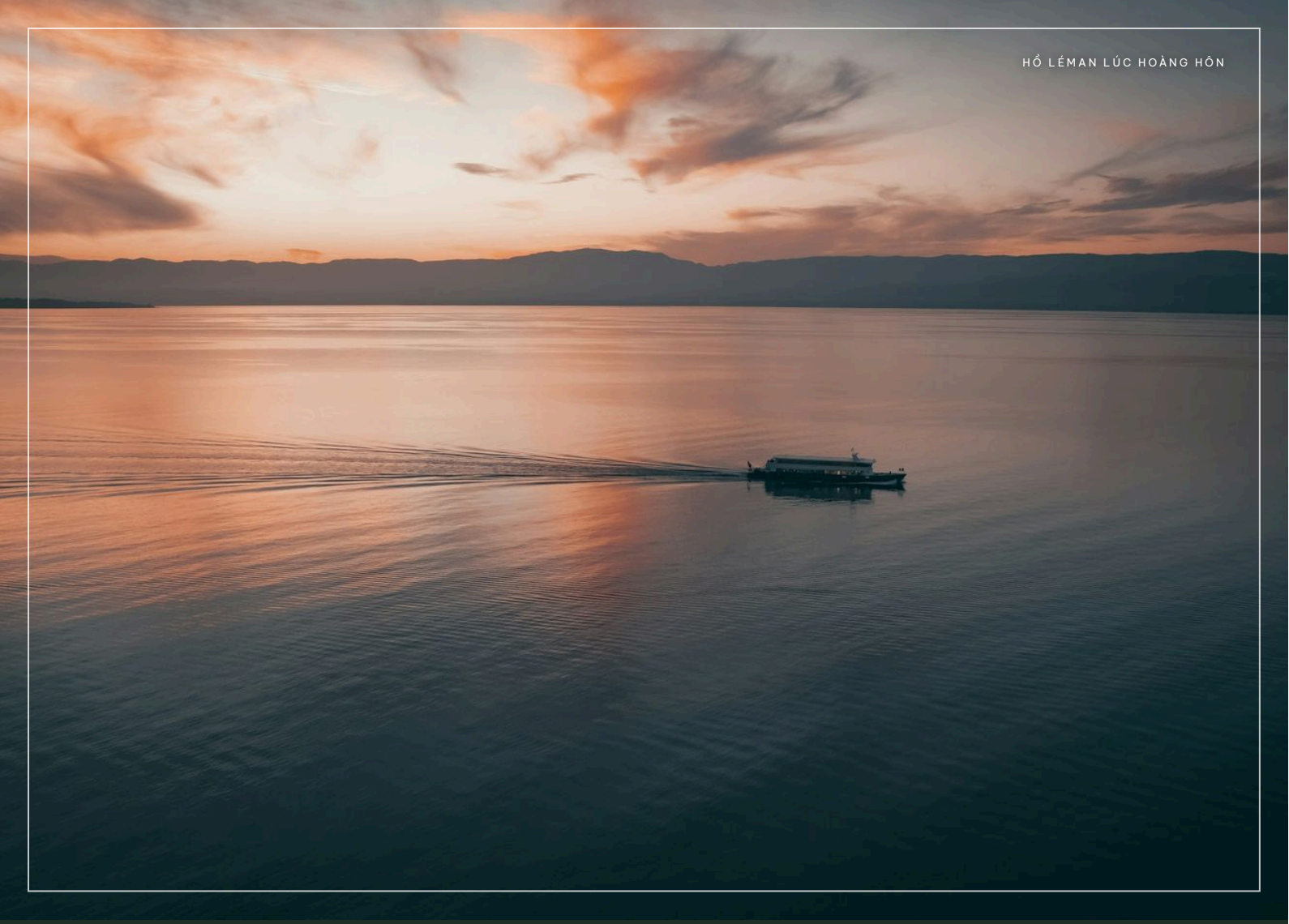
GIỜ MỞ CỬA
Một số bảo tàng đóng cửa một ngày mỗi tuần. Thứ tự chương trình cuối cùng sẽ được điều chỉnh theo giờ mở cửa.

ĐI BỘ
Đi bộ vừa phải trên đường lát đá và mặt đường không bằng phẳng ở phố cổ. Nên mang giày thoải mái.

ĐẾN
Ngày 1 tại Paris-Charles de Gaulle. Nếu đến buổi sáng, quý khách có nhiều thời gian nghỉ ngơi trước bữa tối.

THỤY SĨ
Cần hộ chiếu còn hiệu lực; tại Thụy Sĩ thanh toán bằng franc Thụy Sĩ. Chặng xe giữa hai nước được chốt sau khi xác nhận tại chỗ.

THỜI ĐIỂM LÝ TƯỞNG
Mùa xuân và đầu thu: thời tiết dễ chịu và ít đông đúc.

HỒ LÉMAN LÚC HOÀNG HÔN

Ý NGHĨA CHUYẾN ĐI

Tư tưởng cũng có *một địa chỉ*

Một nhà thờ chính tòa ở Picardie, một phòng đọc ở Paris, một trường luật ở Orléans, một xưởng in ở Basel, một bục giảng ở Genève. Tư tưởng của Calvin không đến từ hư không. Nó thành hình ở những nơi ta vẫn có thể đến thăm, giữa thầy, bạn và sách.

Đi qua những nơi ấy là tận mắt hiểu được một học giả trẻ người Pháp đã định hình Giáo hội và xã hội ra sao, và ảnh hưởng của ông đã lan xa đến đâu, vượt khỏi bờ hồ nơi con đường của ông khép lại.

Nguồn ảnh — Wikimedia Commons: Yann (CC BY-SA 4.0), Tim Adams (CC BY 3.0), Diliff (CC BY-SA 3.0), Chabe01 (CC BY-SA 4.0), John Samuel (CC BY-SA 4.0), Guilhem Vellut (CC BY 2.0). Flickr: yashima, Patrick, VirtualWolf, charlotteshj, Angel de los Rios, Pom' (CC BY-SA 2.0); Allie_Caulfield, Drew de F Fawkes (CC BY 2.0); Biblioteca de la Universidad de Sevilla (phạm vi công cộng). Unsplash: Bastien Nvs, Florian Cordier, Carnet de Voyage d'Alex, snap wander, Marsumilae, Compagnons, Anokhi De Silva, Olivier Miche, Tom Ramain. Các hình ảnh khác: danh mục nguồn gửi theo yêu cầu. Chân dung Calvin: Bảo tàng Catharijneconvent, Utrecht (phạm vi công cộng).